

UCHWAŁA nr 12 / 2026

Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych z dnia 26.05.2026 r.

w sprawie dodatkowych propozycji zmian do ustawy o świadczeniu wspierającym

Na podstawie art. 42 ust. 3 pkt 1b i c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 października 2016 r. w sprawie Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych uchwała się, co następuje:

§ 1.

Krajowa Rada Konsultacyjna do Spraw Osób Niepełnosprawnych pozytywnie opiniuje dodatkowe propozycje zmian przygotowane przez doraźny zespół problemowy dotyczący świadczenia wspierającego, odnoszące się do koniecznych zmian ustawowych w systemie świadczenia wspierającego.

§ 2.

Krajowa Rada Konsultacyjna rekomenduje uwzględnienie w dalszych pracach legislacyjnych następujących propozycji:

1. wprowadzenia maksymalnego terminu rozpatrywania spraw wraz z automatycznym ustalaniem prawa do świadczenia od dnia złożenia kompletnego wniosku oraz obowiązkiem wypłaty rekompensaty lub odsetek ustawowych w przypadku przekroczenia ustawowego terminu przez organ;
2. wprowadzenia obowiązku informowania strony co najmniej raz na 30 dni o stanie sprawy oraz przewidywanym terminie zakończenia postępowania;
3. zapewnienia osobom ubiegającym się o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia prawa do otrzymania pełnego formularza oceny punktowej oraz szczegółowego uzasadnienia przyznanej liczby punktów;
4. rozszerzenia definicji potrzeby wsparcia poprzez uwzględnienie barier komunikacyjnych jako równorzędnego elementu ograniczającego funkcjonowanie oraz

konieczności zapewnienia dostępności komunikacyjnej, w tym z wykorzystaniem PJM, tłumacza lub technologii wspomagających;

5. wprowadzenia ustawowego obowiązku zapewnienia komunikacji w preferowanej formie w toku postępowania dotyczącego ustalenia poziomu potrzeby wsparcia, w szczególności z wykorzystaniem PJM, tłumacza lub technologii wspomagających;
6. wprowadzenia obowiązku zapewnienia dostępności komunikacyjnej dostosowanej do indywidualnych potrzeb osoby uczestniczącej w postępowaniu, z zachowaniem elastycznego katalogu możliwych form komunikacji.

§ 3.

Krajowa Rada Konsultacyjna podkreśla konieczność dalszego prowadzenia prac legislacyjnych z udziałem środowiska osób z niepełnosprawnościami oraz organizacji je reprezentujących, zgodnie z zasadą „nic o nas bez nas”.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Data i podpis Przewodniczącego
Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych*

Dodatkowe propozycje zmian
doraźnego zespołu problemowego dotyczącego świadczenia wspierającego Krajowej
Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Doraźny zespół problemowy ds. świadczenia wspierającego działający w ramach Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych w marcu 2026 r. przedstawił propozycje zmian w systemie świadczenia wspierającego, uwzględniające perspektywę osób z niepełnosprawnościami oraz doświadczenia wynikające z funkcjonowania obowiązujących przepisów.

Przedstawione propozycje obejmowały zmiany na poziomie ustawowym, wykonawczym oraz w zakresie wytycznych stosowanych w praktyce orzeczniczej.

Mając na uwadze, że aktualnie prowadzone prace w Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych koncentrują się na zmianach ustawowych, poniżej przedstawia się rekomendacje doraźnego zespołu problemowego w zakresie wymagającym interwencji legislacyjnej.

Podkreślamy, że przedstawione propozycje nie obejmują wszystkich problemów zidentyfikowanych przez Zespół jako wymagające zmian legislacyjnych i organizacyjnych, w szczególności w zakresie zasad oraz procedury ustalania poziomu potrzeby wsparcia.

1. Wprowadzenie maksymalnego terminu rozpatrywania spraw wraz z automatyczną rekompensatą

Stan obecny

Postępowania dotyczące ustalenia poziomu potrzeby wsparcia często trwają znacznie dłużej niż ustawowe terminy.

Problem

Przewlekłość postępowań powoduje:

- pogorszenie sytuacji finansowej osób z niepełnosprawnościami,
- konieczność zwrotu świadczeń,
- brak ciągłości wsparcia.

Propozycja zmiany przepisu

Wprowadzenie regulacji przewidującej:

- automatyczne ustalanie prawa do świadczenia od daty złożenia kompletnego wniosku,
- obowiązek wypłaty rekompensaty lub odsetek ustawowych w przypadku przekroczenia ustawowego terminu przez organ.

2. Wprowadzenie obowiązku informowania strony o stanie sprawy

Stan obecny

Osoby oczekujące na wydanie decyzji często przez wiele miesięcy nie otrzymują żadnej informacji o etapie postępowania.

Problem

Powoduje to:

- poczucie niepewności,
- konieczność wielokrotnych kontaktów z urzędem,
- brak przejrzystości postępowania.

Propozycja zmiany przepisu

Wprowadzenie obowiązku:

- informowania strony co najmniej raz na 30 dni o stanie sprawy,
- wskazania przewidywanego terminu zakończenia postępowania.

3. Wprowadzenie prawa do kopii formularza oceny punktowej

Stan obecny

Osoby ubiegające się o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia mają ograniczony dostęp do szczegółowego sposobu przyznania punktów.

Problem

Brak pełnej przejrzystości utrudnia:

- skuteczne składanie odwołań,
- weryfikację poprawności ustaleń,
- budowanie zaufania do systemu.

Propozycja zmiany przepisu

Wprowadzenie obowiązku doręczania wraz z decyzją:

- pełnego formularza oceny punktowej,
- uzasadnienia przyznanej liczby punktów w poszczególnych obszarach.

4. Definicja potrzeby wsparcia (art. 4b)

Stan obecny

Definicja potrzeby wsparcia uwzględnia niepełnosprawność sensoryczną, jednak nie wskazuje wprost komunikacji jako kluczowego obszaru funkcjonowania.

Problem

Brak jednoznacznego uwzględnienia barier komunikacyjnych prowadzi do niedoszacowania potrzeb osób głuchych. Obecny model, mimo deklaracji funkcjonalnego podejścia, w praktyce nie odzwierciedla rzeczywistej autonomii tych osób.

Propozycja zmiany

Wprowadzenie rozszerzonej definicji potrzeby wsparcia, uwzględniającej bariery komunikacyjne jako równorzędny element ograniczający funkcjonowanie oraz konieczność zapewnienia dostępności komunikacyjnej (w tym PJM, tłumacza, technologii wspomagających).

5. Komunikacja w postępowaniu (art. 6b3 – nowy zapis)

Stan obecny

Brak ustawowego obowiązku zapewnienia dostępnej formy komunikacji w toku postępowania. Możliwość skorzystania z tłumacza wynika z odrębnych przepisów (ustawa o języku migowym).

Problem

Brak gwarancji komunikacji dostosowanej do potrzeb osoby głuchej może prowadzić do błędnej oceny funkcjonowania i nieadekwatnego ustalenia poziomu potrzeby wsparcia. Obecne rozwiązania mają charakter niewystarczający i niespójny.

Propozycja zmiany

Wprowadzenie przepisu zobowiązującego do zapewnienia komunikacji w preferowanej formie, w szczególności z wykorzystaniem PJM, tłumacza lub technologii wspomagających, na poziomie ustawowym.

6. Dostępność komunikacyjna w postępowaniu (art. 9 – nowy ust. 7)

Stan obecny

Brak jednoznacznego obowiązku zapewnienia dostępności komunikacyjnej dostosowanej do indywidualnych potrzeb osoby w postępowaniu o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia.

Problem

Brak skutecznej komunikacji wpływa na jakość oceny funkcjonalnej i może prowadzić do błędnych decyzji. Osoby z niepełnosprawnościami sensorycznymi napotykają istotne bariery w kontakcie z organami.

Propozycja rozwiązania

Wprowadzenie obowiązku zapewnienia dostępności komunikacyjnej dostosowanej do potrzeb osoby, w tym poprzez tłumacza PJM lub inne formy komunikacji wskazane przez zainteresowanego, z zachowaniem elastycznego katalogu rozwiązań.